

Rusové

Historie kontaktů s Rusy

- 1. republika
 - po bolševické revoluci politická migrace → šlechta, inteligence
 - Ruská pomocná akce (max. 25 tisíc osob): zajištění bydlení, stravy, zdravotní péče, vzdělání, kultury

- 2. polovina 20. století
 - po 2. světové válce část ruské emigrace odvečena zpět do SSSR
 - do r. 1989 odborníci (pedagogové), smíšená manželství x armáda SSSR (115 tisíc)
 - po r. 1991 ekonomická a politická; výjimečně historické vazby rodiny
- Po r. 2000
 - migrace ekonomická a „existenční“, studenti

Charakteristika menšiny

- střední věková skupina, rodiny s dětmi
- skupina do 25 let rychlý nárůst
- výrazná koncentrace v Praze (60%), K. Vary
- SŠ a VŠ vzdělání, podnikatelé (kontakty s Ruskem), etnická ekonomika x ruská mafie
- přesun fyzického domova x emotivní vztah k vlasti

- pasivní zájem o české veřejné a spolkové dění
- vysoká uzavřenost komunity (ženy)
- Rusové o sobě: pohostinnost
- Rusové o Č.: „antisovětismus“ →
„antirusismus“, individualismus, přesnost

Statistické údaje

- před r. 1989: společně s Ukrajinci, 19 tisíc (1950), pokles
- 1991: 5,1 tisíce
- 2011: 17.872 (kvalifikované odhady 20 tisíc), JmK 886
- 2017: 36,7 tisíce trvalý nebo přechodný pobyt
- 2/2020: 39 tisíc trvalý nebo přechodný pobyt, obojí z Ruska nikoliv Rusů

Etnické identifikátory

- jazyk: udržuje se v rodinách
- náboženství: pravoslavné, pocit propojení i pro ateisty
- zvyky: kalendářní české a ruské (až tři vánoční oslavy, Velikonoce – kulič, MDŽ)
- strava: pelmeně, boršč, šči

Kulturní instituce

- Očag (= Krb, 1991 Praha – Ústí): navazuje na činnost za 1. republiky, pomoc příchozím ze zemí bývalého SSSR
- Ruská tradice (Praha, 2001): vydavatelská činnost, šachový klub, výuka češtiny, časopis Ruské slovo
- Folklorní sdružení přátel ruské a ukrajinské kultury Sudaruška (Brno, 2003): uchování ruské a ukrajinské kultury

<https://www.youtube.com/watch?v=Ej5y6DN0CR4>

- Ruský kulturně osvětový spolek (Brno, 2006): ruskojazyční občané, kurzy ruštiny, prezentace tradiční i soudobé kultury, akce pro děti a dospělé; Den vítězství, Ruské jaro na Moravě (21. 3. – 31. 5. 2018)

<https://www.youtube.com/watch?v=fcbtfUsnTBc>

Literatura a badatelé

- Anastasie Kopřivová – 1. migrační vlna
- Igor Zolotarev, Karel Sládek
- PŘF UK, katedra sociální demografie a regionálního rozvoje – Dušan Drbohlav, Klára Fiedlerová, Eva Janská
- cizinci.cz – migrace, imigrace, integrace, vztahy